

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVĂ MICA

INSERATE:
Un sir garmon: 6 Lei. La
publicari repetate după
involtă

Unirea

Foile bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Semne bune

E atâtă râu în viața noastră publică și atâtă intuneric. Frământare multă și cloicot nelamurit. Agitație zăpădită și lărmălaie haotică. — Si cel mai robust optimism are, în fața acestui tablou, tresării speriate și semne de întrebure intunecate.

Totuși, totul nu e pierdut încă. Prin caerul de neguri involburate străbat tot mai des fulgere de speranțe. Sunt începuturi promițătoare de porniri creștine, care se trezesc la nouă viață. Sporesc înmânunchierile de forțe spirituale care vreau să înnoiască lumea prin puterea evangheliei eterne. — Ne place să remarcăm între ele, în deosebi, scetea tineretului nostru după marea Adevară măntuitor. Conștient sau inconștient, ea pune în atâtă fierbere legiuinile universitarilor noștri. Entuziasmul lor poate avea descărcări supărătoare; vrearea lor nestăpânită după ceva nou, după o nouă rânduială a lucrurilor poate fi exagerată și gresită. Dar însăși această mare neliniște, fierberea nepotolită, este un semn bun. Semn că tenorul e prietic. Așteaptă sămânța cea bună, care să umplă brațele proaspete, până nu le va năpădi neghina.

Studentii nostri uniți, cel puțin aceia care s-au închiezat conștienți și entuziaști în „Astru”, și dau perfect seama de această prieticie a momentului. Vreau să folosească. Pentru ei și pentru alții. Iară în convingerea, că adevărul întreg aici este, în evanghelia predicată de Hristos nu de Arhangeli, dată moștenire Bisericii și nu altor căpetenii, aici în tabăra iubirii și nu a violenței, stăruie în realizarea scopului esențial înscris în programul asociației lor: „viața religioasă în toată plinătatea și farmecul ei”. — La Cluj, membrii Astrului au reușit să ne dea, pentru întâia dată, un moment de Paști în stil de „Acțiune Catolică” universitară cu adevărat apuseană: s-au spovedit și cuminat în corpore peste 200 de îngi. De sigur sunt încă mulți, foarte mulți, înafară de seara. Totuși, pentru început, e impunător.

Iată-i și pe cei din București. Unii se cumpăcă lunar, săptămânal, zilnic. În 22—25 Martie în exerciții spirituale, sub conducerea P. I. M. Gârleagă. Nau fost mulți la deprinderi. Dar căt de entuziasmați au ieșit din ele! „Am fost numai 22 care am primit pe Dumnezeul Euharistic — scriu ei — dar tăria insuflată atunci ne va călăuzi mereu, va răsturna bariere; curândul ne-a convins, harul lui Dumnezeu a desăvârșit opera”.

„Dar continuitatea? se întrebă dânsii cu îngrijorare. Si nu găsește alt răspuns, decât acela în care stăruie de mult, și căruia și dau expresie deosebit de eloventă că acest prijej: „Studentii au nevoie de un părinte sufletește al lor și numai al lor, care să-i caute, să-i priceapă; un frate mai mare, un prieten, un trimis al Domnului, care să-i ia de mână, să-i călăuzească. Cu toată bunăvoiță, până ce această trebuință nu va fi satisfăcută, putem fi sociotii doar căutători de somori, care se hotărăsc așa de greu să pornească la drum. Studențimea îl caută pe Iisus și urează să și-l apropie; urează să fie sprijinul de mâine al Bisericii, dar cine să trimite caravana în desert fără călăuză?”

„Prumoase vorbe și admirabil spirit se ascundă în ele. Si, mai pe sus de toate, dreptă cerere. Ea va trebui ascultată. Prea e promisiilor și misiunilor legămată pe care îi fac tinerii nostri, drept încheiere la opusul lor, din care am reținut cele de mai sus:

„Dacă-ne preoji și că asigurăm că măine răsuțim lumea”. — Așa să fie!

Pentru presa bună

Fapte pilduite care la alții — Indemnurile Sfântului Părinte
— Intrelăsări vinovate la noi

(+) Directorii, redactorii, propagatorii și prietenii cotidianului catolic francez *La Croix* și ai casei de editură *Bonne Presse* din Paris s-au întînit zilele trecute la Roma într'al XXXVI-lea congres al lor. A fost o manifestație culturală-religioasă cum numai un ordin călugăresc plin de viață ca al Asumptașilor — ale lor sunt cele două urașe forțe congresiste, — e în stare să aranjeze. Spusă s-au cu acest prilej mulțime de adevăruri, unele măngăietoare altele usturătoare. Toate însă pornind din dorința de a contribui cu lumina lor la promovarea cauzei împărașiei lui Hristos în lumea de astăzi, și a măntuirii sufetelor. Autorități într'ale scrișului, ale gândirii, și ale acțiunii integral creștine, cum sunt: asumptașul Méklen delă „La Croix”; literatul de mare renom Pierre l'Ermite (pr. Loutill); generalul dominicanilor, P. Gillet; card. Pacelli și alții, au limpeziat probleme de presă și au stabilit imperitive de ale scrișului creștin în nota zilei, care formează puncte cardinale în orientarea ziaristică a mănnitorilor creștini ai condeilului.

Indeosebi neuită va rămânea însă cuvântul inspirat al Preafer. Părinte Piu XI, ca răspuns la omagile card. francez Suhard. E o splendidă sinteză a doctrinei catolice privitor la presa bună. Imprumutând vorba vârbovinicului Petre, actualul Vicar al Domnului nu pregeță să afirme că dânsul vede în scriitorii creștini întruparea acelui *neam ales* și a acelei *impărașesti preoții* preamărite de Pescarul galilean. Si cum nu, când ei sunt stăpâni unei forțe atotputernice, cum atât de nimerit afirmase Pierre l'Ermite, că e presa, cuvântul scris? Dar și ce răspundere apăsa pe conștiința celor în posesiunea unei atari puteri! Si pe a tuturor acestora care nu desvoltă toate virtualitățile acestei forțe și nu realizează toate posibilitățile. Chiar și numai faptul că-i neutilizată, respectiv că nu-i folosită decât în parte această atotputernicie, e deja o negligență culpabilă și o redutabilitate responsabilitate". Așa s'a exprimat Capul Creștinătății. Care totuși, fiind vorba de tiparnișele casei de editură „Bonne Presse”, a avut de ce să fie și măngălat, înănd la cunoștință că din teacurile acestui așezământ zilnic de zi pleacă în toate părțile Franței și ale globului 1.900.000 exemplare numai sub eticheta cotidianului. Plus celelalte numeroase numere de reviste, foliovolante, broșuri subțiri și volume groase. Toate imbibate de același spirit creștin invigator și înălțător.

Că de departe sunt și noi de așa ceva, chiar și pătrând proporții mai restrinse ca cele cunoscute! Deși relata împotriva căror

luptă produsele elogiate de Sf. Părinte bântule și la noi cu furie potență. Ca otrăurile, ce fac ravagli cu atât mai cumplit, cu cât mai subred e organismul în care acționează.

Dar dacă așa a fost până acum, nu-ingăduit să batem și pe viitor același drum. Pilda celor dela „Bonne Presse” e îndeajuns de eloventă prin sine însăși. La rezultate impunătoare se poate ajunge numai „viribus unitis”; prin concentrarea valorilor, și nu prin divizarea și pulverizarea lor. Puțderia de publicații dela noi, cu anemică lor influență, e concludentă și ca. Si tocmai de aceea se impune, și încă de urgență, o triare și aici. Cele dintâi urmând a fi scoase din concurență, cu nimic îndreptățită, ce o fac astăzi altor tipărituri de breslă, organele eparhiale cu partea lor literară, ce poate fi plasată mai la loc și mai potrivit ajurea, întrucât face să vadă lumina tiparului. Si tot așa ar fi să se purceadă și cu alte câteva publicații care n'au nici un alt rost deosebit, decât doar acela că ridică numărul lucrurilor ce puteau rămâne, fără să fie avut cineva ceva pagubă. Afară, bine înțeles, de te miri ce ambii pe căt de preteniosă, pe atât de puțin justificată.

Gruparea aceasta de forțe o indică, de altfel, și Sfântul Părinte, în cuvântul pomenești, ca ideal spre care trebuie negreșit să tindă filii săi sufletești de pretutindenea. Vezi bine că între ei și noi Românilor de ambele răuri. Ce altă vră doar să inculce prin vibrantul îndemn apostolic: „Dorința Noastră, visul Nostru este ca nu numai Franța, ci toate țările, mari și mici, să-și aibă fiecare a sa *La Croix* și a sa *Bonne Presse*, pentru a face aceste *Croix* și toate aceste *Bonnes Presses* să realizeze la rândul lor o mare *Federatie a Preselor Bune catolice* nu numai în înțelesul dogmatic al cuvântului, ci și în cel geografic. Ce magistral lucru o atare Federatie; ce puternică unealtă pentru mărire numelui lui Dumnezeu; ce instrument puternic pentru adevărată înfrângere a popoarelor și a națiunilor; pentru realizarea acelei păci, pe care lumea întreagă o caută, dar pe care n'ao găsește întrucât n'o caută pe căi bune; pe căile pe care își-vă le-ajă văzut cu ochii voștri zilele acestea: pe calea *Cuvântului Adevărului*; a acelui adevăr care măntuie și care singur poate dărni adevărată libertate, și astfel și adevărată înfrângere a spiritelor".

Splendidă fixare de program! Pe care trebuie să ni-l înșușim și noi în măsura în care ne privește, cel puțin pentru viitor, după ce atâtea și atât de vinovate intrelăsări ne spăsă conștiința în ce privește trecutul apropiat și prezentul.

Impresionantă manifestație de credință. A avut loc la Viena, în domul Sf. Stefan, în seara Vinerii Patimilor, în urma unei invitații a Acțiunii Catolice. La termin fix mil de bărbați, numai bărbați, tineri și bătrâni din toate clasele sociale, au plecat spre dom într-un cortegiu imponant, format din trei grupuri puternice, în frunte cu o cruce fără podoabe, dar acompaniată de o mie de torțe.

Devoționea aceasta tradițională în Renania și Olanda e nouă-nouă în Viena. Nu-i nici manifestație politică, nici de forțe, ci simbolism o expresie de sinceră pietate religioasă. Cele trei coloane conduse de trei prelați papali au intrat în catedrală din trei părți deosebite, repede tixindu-o, căt să se calce om pe om. Peste 8000 torțe luminau fantastic urlașa Casă a Domnului. Președintele republicii austriace, d. Miklas, era și el prezent, cu fiul său mai mărișor.

După o scurtă rugăciune card.-arhiepiscop Innitzer a urcat amvonul și a rostit o pătrunzătoare cuvântare despre misterul Golgota și despre datoria de a trăi în spiritul Crucii Ispășitoare, pentru a ieși din mizerile fără număr ale zilelor noastre. După care marea păstor și turma au recitat alternativ câteva rugăciuni și apoi, în acordurile îmualui „Heiliges Kreuz, sei hoch verehret“ emoționanta devoțione a luat sfârșit. — Ca la anul, și la alți ani, să se repeată.

Desiluzii amare

Nu de mult s'a ținut la Tg. Mureș congresul studențesc. Nu a fost congresul studenților întregi și nici nu a întrunit adeziunea studenților fără ca congresul să se țină la Tg. Mureș cu și sub egida sub care s'a ținut. După cum am aflat ulterior și noi cei din provincie și cel din Tg. Mureș, s'a ținut congresul fostul „Gărzi de fier“, actualmente activând sub denumirea „Total pentru Tară“.

Mănat de curiozitate și de dorul de a

vedea și eu un congres studențesc, am petrecut o zi în Tg. Mureș. Nimic din ceeaace am așteptat, n'au văzut. În schimb, deziluzii destule. Cu durere am constatat, că viitoarea elită a țării, din care se vor recruta la timpul său viitorii conducători ai ei, merge spre desfrâmare și haos. Pretutindenea se pune țara la cale prin politică. La Tg. Mureș, au pus-o la cale și studenții.

Nu contest dreptul studenților de a se interesa de toate problemele ce frâmantă viețea țării. Prin urmare nici dreptul de a face oarecare politică. Dar să fie o politică sănătoasă și cinstită, de naționalism robust și integră, care să contribue la ridicarea elementului românesc și la prosperitatea vieții sociale și culturale a țării. O politică bazată pe respectul legii și care să fie de acord perfect cu interesele țării și aspirațiunile neamului. O politică ideală și desinteresată, care să contribue la consolidarea și ridicarea țării. — O aștept de politică nu înțeleg la un student.

Ei bine, nu aşa ceva au făcut studenții la Tg. Mureș. Au rezolvat toate problemele, respectiv au crezut că le pot rezolva mai ușor, dacă, pur și simplu, vor face să dispară din arena vieții noastre publice oamenii curători bine definite în viața neamului. și au jurat pe aşa ceva. Jurământul sună cam aşa: „Eu x. y. jur să-mi împlinesc misiunea încredințată, și că pe x. ori y. în caz de nevoie îl voi suprima“. Jurământ făcut în fața publicului înmormurit.

Asta nu mai e politică. E altceva: un caz simptomatic căt se poate de dureros în sine și în perspectivele ce lasă să se întrezărească.

La congresul acesta au luat parte și studenții dela Facultățile de teologie din Iași și Cernăuți. Vor fi făcut și ei jurământul amintit? Lumea spune că da. Asta e și mai trist și mai dureros. Iată deci pe portătorul cuvântului dumnezeesc, misiunarul păcii și al iubirii de oameni, trădându-și Invățătorul și Invățătura Lui sfântă. Îndrumătorul de mâine al poporului în cele spirituale, exponentul

dreptății și respectării legii, și face educația să poată fi pildă vie de iubire iluminată parohia unde-i va fi sortit să păstorească, nu ca să suprime cu violență păgână de neva. M'au întrebat mulți să le explic cum vine cazul. Mi-a trecut prin minte procesul Constatinescu-Iași, și altele multe, tot din lume bisericăscă, vănturate chiar și în parlament (de ex. cele relatate în cazul ep. Vasile Tolomeu al Râmniciului). Mi-ar fi fost ușoar să arăt că din aşa părinți, aşa copii, nu n'am făcut-o. Mi-am înăbușit mai bine drerea în suflet.

Au încrezut și alții, cu strângere de înință aceste realități prevestitoare de rău. Cu același sentiment de adâncă durere le încrezest și ei. Si mă întreb: cine va pune stăvila valurilor ce amenință să se reverse, noroioase și prevestitoare, asupra a tot ce e morală fără pete? Ideal integral în țara noastră? Dela ortodoxie puțin așteptăm. Ea are un obiectiv: ponegerile și scoaterea noastră de pe teren. Știm și așteptăm să se desmetească. Până atunci însă ne-ar plăcea să vedem că barem autorității supreme de stat și școlare, mănușă în mână, să lucreze serios pentru purificarea atmosferei care se plămădesc și se desvoaltă germele de acela cari duc la ieșiri ca cele dela Târgu-Mureș. — Ori doară și în aceste cercuri precupările principale sunt cu totul altele și asigurarea viitorului prin consolidarea temelilor de azi? Să nu fie!

Pr. Iuliu Man

Mijit de zori în noaptea sovietică

După cum e informat din Moscova *Osservatore Romano* (15. IV. 36), în capitala de odinioară a Țărilor sărbătoare Păștilor din acest an s'a prăznuit în libertate mai mare oricând până acum. Dumineacă, la miezul nopții, bisericile erau tixite de credincioși, și mulți, lume a trebuit să asculte de afară slujba Invierii. A făcut o impresie deosebită faptul că laicele prezenți bărbați și tinerii erau în număr neînchipuit de mare.

Foia „Unirii“

Religia ca factor de educație

O privire asupra situației învățământului religios la noi

de pr. Ioan Miclea

Idelle mari le-am primit toate de peste granită, atât cele bune cât mai cu seamă pe cele rele. Nenorocirea ne-a fost că aceste din urmă, deși au dat rezultate practice rele acolo unde au fost încercate întâia oră, totuși cu oarecare întârziere am inceput să le experimentăm, și noi amăgliti de nouitatea lor.

Invățământul fără religie, reprobat înalte părți în ultimul timp, începe să-și găsească adăpost la noi, popor născut și format în spirit creștin. Factorii conducători ai învățământului românesc dau din ce în ce mai puțină însemnatate religiei. Cu toate că la prima privire să arătă adevărat tocmai contrarul, că religiei îi este rezervat și astăzi cel dintâi loc în învățământ. Dar această primă privire nu este decât o grosolană ilusie, prin care se înșeala buna credință a acelora cari sunt constiții de importanță ei educativă și în s-o-știe la locul de oponare.

Am spus că este îngălătoare părerea, fără datoritate unei seculare tradiții, astăzi ea numai de formă își mai păstrează înțeleptatea în catalogul de note și în certificate cari toate incep cu: Religia; pe când în realitate, — socotind însemnatatea ce î-se dă —

ar trebui pusă între „materiile facultative“ ori tolerate, dacă nu chiar la: „observaționi“.

Pe ce îmi bazez această afirmație? Pe fapte cari nu pot suferi desmințire pentru că sunt la îndemâna oricui și pot fi constatațate:

a) Fiecările materiile de învățământ î-se acordă *timpul* pentru a fi propusă, în raport cu însemnatatea ce se crede că o are. Pornind dela acest principiu, trebuie să conchidem, că întrucât ei î-se rezervă orele celea mai puține, însemnatatea ei în școală este cea mai mică. — La școalele de arte și meserii numai în clasele I și II, căte o oră, la celelalte nici una, pentru că: *nu ne trebuie meseriaș de cinstă și morală*. — La școalele superioare de comerț căte o oră în cl. I și II, mai încolo nimic; pentru că: *ar putea să strice viitorilor comercianți multe societăți, cari nu se împacă cu morală religioasă*. La liceu — de unde înainte erau două ore de clasă — astăzi în cursul superior a rămas una singură. Din ce motiv? Nivelul moral actual este destul de satisfăcător și apoi *e non sens: Inteligentul și creștin*. Însă lovitura cea mai nemiloasă a primit-o școală normală, unde începând cu cl. III până la VII este o singură oră; *iar în cl. VIII nici una. Doar ce-ar putea învăță viitorul învățător delă Isus Hristos, învățătorul lumii?* El n'are lipsă decât de ceva mai serios ex. Rousseau, Spencer, Nietzsche.

Că încă î-se mai dă religiei și aceste ore se pare că se face numai din respect față de tradiție, care echivalăză cu mila ce o simți față de servitorul îmbătrânit, pe care oricum, și-e rușine să-l scofi în drum, că: „Ce va zice

lumea?“ Altfel cum se poate explica reducerea orelor chiar la acelea clase, cari ar putea să priceapă mai bine și cari au cea mai mare trebuință de luminile și puterile ei în lopătă aprigă cu instințele ce se trezesc. Dar le-glitorul școlar nu-și tulbură seninătatea și blânsinită cu astfel de fantasme. Apoi, chiar dacă s'ar întâmpla așa, va ști el să pună zăgaz instictelor deslușite, cu morala-laiet. Deși își aduce bine aminte, că: „*Morală ce își propune (elevului) este o pânză de palangă înință înaintea unei bestii pentru a o opri*“, ceea ce un bun sunoscător al cauzelor.

b) Din obiectele ce se propun astăzi în școală, socotite în raport cu importanța lor se dău examene serioase cu toate ocazile: la întrarea în școală, la acordarea de burse, la sfârșit de an școlar etc. Religia din fruntea catalogului rămâne, împreună cu suratele ei deosebite, afară de considerația programelor. Peretrice s'ar mai sugreuna examenele cu o materie în plus, când ceeace se obține prin ea și *valorează osteneala depusă*?

c) Intre examenele cursului secundar fără indoluială că cele mai de seamă sunt admise în cursul superior și bacalaureatul. Prințul este o privire sintetică asupra tuturor studiilor din cursul inferior; iar al doilea este încoronarea celor opt ani de școală. — La acest examen se prezintă tinerii cari sunt în pragul lăuirii în mână a frânelor statului. De altfel, încolo nu mai întâlnesc religie. — Cine să îndoi că astăzi examenele de bacalaureat nu sunt la înălțime? Doar la aceste examene se cântărește stocul de cunoștințe, cu balanță

Altă indicatie ce pare să îndrăgu nădejdi de mai bine: *despoliticizarea tineretului*. În ședința de închidere a Komsomolului, jîndută în 21 Martie c., „tovarășul” Kratenco a apăsat, în aproba tuturor, pe cuvântul că elementele serioase ale tineretului să abandoneze „idealul” prezidărilor de intruniri și mai bine să se dedice campionatelor sportive. Iar în ce privește lectura studenților, a recomandat operele clasice în locul lui Marx și Lenin. Sub raport etic-religios s'a primit, — după cum anunță agenția Hayas — cuvântul de ordine al lui Stalin însuși, pentru viitor, precizându-se că de aci “colo misiunea tineretului nu va mai fi aceea „de a lupta cu energie și fără crujare împotriva credinței religioase”, ci alta nouă, mai blândă: să explice tuturor că e o prostie să se lase cineva condus de prejudecăți.

Nu-i grozav de mare nici acest pas spre lumină. Dar totuși e un început de drum către mai bine de cum a fost și este încă.

Bucurie sfântă la Partoș

De pe la 1806 stă pe malul drept al Mureșului o bisericuță de zid, ca mărturie a vremilor trecute. Ea a fost ridicată pentru funcționarii incredințați cu distribuirea sărli adusă cu platele pănu la portul Mureșului de lângă Alba Iulia.

Aici, la Apulum, pe vremuri a fost și o monetărie a statului roman, între anii 148—156 d. Hristos. De aceea și azi, după atâtea secole, se mai găsesc pe lângă diferite obiecte arheologice și multime de bani din timpul împăraților romani. Si mai ales alui Decius, mort în luptă cu Gotii. Mai târziu erariul împăratesc austriac aici își strângea o parte a venitelor sale, cu deosebire din vinderea sărlii.

Deodată cu mijloacele moderne de locomotivă scade din ce în ce însemnatatea mare a acestui port al Mureșului, numit Murăș-Porț, până când înainte de răboiul mondial

de precizie. Si orice scăpare din vedere este fatală bietului candidat.

Între materiile acestui examen, evident nu pot să figureze decât acelea a căror însemnatate este hotărtoare. Sunt multe aceste materii, și cine ar nega? toate foarte hotărtoare. Dar i-a trecut culva prin minte vreodată, că chiar dacă ar rămâne una dintre ele și s-ar întocmi cu Religia, aceste examene nu și-ar pierde din caracterul „riguros și înțisic” și că de aci s-ar căstiga mai mult decât s-ar pierde? Pentru că i s-ar da prilej comisiunii să constate nu numai fragmente de cunoștințe din diferite domenii ale cugetărilor, ci și înțelegerea mai înaltă a lor, o vizionare de ansamblu asupra nizuințelor minții omenești. Oare n'ar fi interesant de știut, dacă candidatul are și acele cunoștințe pe care necondiționat trebuie să le albe acela care vrea să fie om; cunoștințele care ținăcă „la formarea de personalitate” — vorba din prof. G. Antonescu? Pentru că mi se pare, că cel mai strălucit bacalaureat încă nu însemnează și cel mai strălucit caracter, onestitate și moralitate.

Dacă i s-ar da religiei locul între aceste studii, cred că elevii și-ar da mai multă silință pentru înșuirea cunoștințelor religioase și morale. Așa cum este astăzi — o spun hotărît, nu i se dă nici o însemnatate. Nu i-se dă din partea elevului, pentru că chiar dacă ar vol, n'are timpul fizic necesar pentru o temeinică pregătire. Apoi, dacă însăși programa nu-l ilustrează, ba chiar o nesocotește așa: pentru că, mai bate capul elevul? — „Doar, nu facem bacalaureat din ea”. — Apoi de căzut?

pierde total orice importanță finanțiară, comercială și chiar economică.

Din aceasta cauză multimea funcționarilor se împrăștie prin diferite orașe, retrăgându-se cei mai mulți la Alba Iulia, unde ocupă alte servicii la stat. Casele lor, zidite într-un ținut atât de pitoresc, împreună cu marile clădiri ale statului, parte sunt ruinate de dintele vremii, parte încap pe mâinile Românilor, cari pe vremuri făceau acestor domni servicii în casă ori la lucrul câmpului. Astăzi din cele vreo 600 suflete din Partoș abia mai sunt 12 suflete minoritare. Nu însă dintre cele vechi, ci pripășite aici după răboi.

Dela 1821 până la 1913 preoții romano-catolici păstorau această parohie deosebit de orașul Alba Iulia, ocupându-se numai de sufletele localnicilor sau de cele răspândite prin comunitatele din jur. La îsbucnirea răboiului mondial abia se mai găsesc romano-catolici, pentru că după răboi să dispară total, neavând nici o ocupație.

Numai după trecerea dela reformați la catolici a unei familii din Oarda de Jos și așezarea ei în Partoș s'a mai putut menține câțiva timp parohia romano-catolică.

In aceeași vreme Români gr. cat. aflați aici din cele mai vechi timpuri, au putut servi în biserică rom. cat. după ritul răsăritean, începând cu anul 1924 până azi. Astfel n'au mai fost sălii, ca și înainte de răboi, să meargă la biserică în Alba Iulia—Măeri.

Acum filia Partoș e desfăcută de A. Iulia și prefăcută în parohie, dându-se cu filiiile Oarda de Jos și Pâclișa în conducerea preotului Leonte Opris din A. Iulia. Si cum frații ortodocși primind ajutorare dela stat, comună și județ și-au ridicat un frumos locaș de închinare, astfel rămânea ca și Români uniți, năpăstuiți atâtă vreme, să-și albă și ei biserică lor proprie, unde să se poată ruga după obiceiul românesc răsăritean.

Numai așa se înțelege marea bucurie de azi a Păroșenilor, cărora Episcopia rom. cat. din A. Iulia le-a cedat biserică, întravilanul și

— „Cine a auzit să fie căzut la religie? chiar la religie” — Pentru ce să învăță?

Această stare de lucruri mă face să cred una din două: ori că legiuitorii școlari ignorează valoarea educativă și formatoare de caracter a religiei, ori că își dau perfect de bine seamă de ea, însă din cauze care nu servesc scopul școalei, fac contrar acestei cunoștințe. Dar amândouă aceste atitudini sunt deopotrivă de condamnabile. Căci să fîm sinceri și să răspundem: Ce intenționăm de fapt prin învățămînt? Numai mașini de calculat paralaxa soarelui, instrumente de disecat celule de neuroni, flașnete care să cânte dintr-o răsuflare anii, luniile și zilele de glorie și decadență din istoria lumii; muzeu în care sunt catalogate și etichetate vestigii și fosilele civilizațiilor apuse; ori doară vrem și persoane conștiente de sine și demne? care chiar dacă nu vor să numărul sandalelor lui Nero, totuși orice incredințare îl s-ar da, poți fi sigur, că în acel loc se găsește un om cu spinare de oțel, nu de cauciuc, om cu mâini și cu suflet curat, în care nu găsești ascunzișuri pentru ticăloșii. Pentru că dacă voi și pe acest din urmă scop, atunci fără Dumnezeu nu-l vom atinge. Locul lui Dumnezeu în școală, din acest motiv, nu poate fi pus în discuție; ci dat, pentru că dându-l legăm destinele neamului nostru de cel mai sigur punct de razim al Universului.

Cititi și răspânditi „UNIREA”

căsele parohiale. Iar Sacra Congregație din Roma a aprobat desființarea parohiei romano-catolice. Prin ceeace s'a pus capăt unei stări de lucruri, ce nu mai putea dălnui mult timp.

Actul de predare și preluare a fost să-vărsit de către canonicul Fr. Balázs, delegatul Episcopiei rom. cat., protopop Vasile Uzică, delegatul Metropoliștilor gr. cat. și preoții celebranți din Partoș P. Bonaventura și Leonte Opris.

La bucuria Păroșenilor au luat parte și primarul orașului Dr. I. Colbazi, fiu al bisericii noastre, și o mulțime de credincioși din A. Iulia—Măeri în frunte cu preotul lor, on. Ilie Magda, cari au participat atât la serviciul divin, cât și la gustarea aleasă, dată oaspeților din partea gazdelor cari și-au văzut visul cu ochii. După 12 ani, iată în sfârșit Paștele, cari au adus Păroșenilor bucuria cea adevărată, care au pus capăt suferințelor de veacuri!

L. O.

Fărădelegea s'a consumat. Toată lumea a recunoscut dreptatea cererilor clerului. Guvern și opozitie au fost de acord în a mărturisi teribila nedreptate ce s'a făcut până acumă slujitorilor altarului. Si promisiunile de îndreptare s'au și făcut îndată: categorice, sollemn.

Acum au trecut toate scadențele. Nici una din făgăduelii nu s'a împlinit. Dimpotrivă, situația este mai rea și decât în anul trecut. De frica justiției, guvernul a renunțat, ce-i drept, la jachmăirea veniturilor stolare. În schimb, a reinventat „curbele speciale” care, la sfârșitul anului bugetar 1935—36, se ridicaseră. Preoțimea va primi salariile ciuntite, mutilate din 1934. Cei mai mulți preoți vor avea, prin urmare, leafă mai mică decât anul trecut.

Mâhnirea și indignarea întregului cler, fără deosebire de confesiune, este neînchipuit de mare și dureros de justă. Înțreg clerul nu poate decât să aprobe deciziunile luate de către „Comitetul Asociațunii clerului ortodox”, de a se pune în aplicare hotărîrile congresului extraordinar din 19 Martie. După ce constată, că clerul a fost înșelat cu promisiuni care nu s'au respectat, Comitetul general hotărăște precum urmează:

„Pe ziua de 25 Aprilie a. c., să pună în aplicare votul congresului extraordinar preoțesc cu privire la retragerea membrilor clerului din adunările eparhiale, din Congresul național bisericesc, cum și din cadrele partidului liberal, în semn de protestare față de nedreptatea făcută bisericii ortodoxe și clerului său, și față de nerespectarea angajamentelor ce s'au luate în mod solemn de bărbații cu răspundere, membri în aceste foruri bisericesti și politice. — Drept consecință a acestel hotărîri, membrii clerici care fac parte din colegiul electoral pentru alegerile de episcopi dela 28—30 Aprilie a. c. sunt invitați, să se abțină de a participa la aceste alegeri. Asociația generală a cetei face deasemenea un călduros apel tuturor membrilor mireni din colegiul electoral să se solidarizeze cu atitudinea clerului, abținându-se dela alegeri”.

Gravitatea acestor măsuri este evidentă. Ele însă trebulau luate. Bine ar fi dacă nu va trebui să se ajungă la executare. Până la 25 guvernul mai poate îndrepta lucrurile. — Dacă însă nu o va face, hotărîrile trebuie executate întocmai. Altfel puterea și importanța asociațunii s'ar compromite în mare măsură!

Misiuni speciale pentru cei slabii de auz. Ideea aceasta i-a venit pă. misionar diecezan W. Cousins din Chicago. A discutat-o apoi cu arhiepiscopul-cardinal Mundelein și s'a

trecut la realizarea ei. Ceeace, după cum anunță *News Service*, s'a și întâmplat în zilele de 16–23 Februarie c. în catedrala Sfântului Nume din Chicago. Cu acel prilej s'a făcut uz de ultimele descoperiri acustice. Asupra feței oratorului a fost concentrată o lumină deosebită. Pentru duhovnic s'a făcut rost de un mic microfon, iar pentru penitent de un cornet acustic, mărturisirile ascultându-se într'un confesional aranjat ad hoc.

Act de dreptate

„Monitorul Oficial” din 9 Aprilie 1936 promulgă următorul text de lege, săcționat de M. S. Regele CAROL II la 8 Aprilie 1936:

Art. unic. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor este autorizat să vândă, pe prețul de exproprieare, următoarelor instituții pendințe de Mitropolia greco-catolică a Blajului, întinderile de pământ menționate în dreptul fiecareia, după cum urmează:

1. Fondul „Bazilitan”, în comuna *Bucerdea Grănoasă*, jud. Târnava-Mică, 150 jug.

2. Fundaționul „Vancea”, în comuna *Sânmiclăuș*, jud. Târnava-Mică, 150 jug.

3. Orfelinatul greco-catolic rom., din Blaj, în comuna *Crăciunel-de Jos*, jud. Târnava-Mică, 214 jug.

4. Fundaționul „Șuluțiu”:

a) în comuna *Cenadă*, jud. Alba, 200 jug.;
b) în comuna *Vidrasdu*, jud. Târnava-Mică, 250 jug.;

c) în comuna *Somesc-Odorhei*, jud. Somesc, 74 jug.

5. Fundaționul „Laday”, în comuna *Petrilaș*, jud. Târnava-Mică, 100 jug.

6. Fundaționul „Seminariale”, în comuna *Sâncel*, jud. Târnava-Mică, 100.

7. Fundaționul „I. Moldovanu”, în comuna *Cergău-Mic*, jud. Târnava-Mică, 172 jug.

In total 1.600 jugăre, toate aceste instituții avându-si sediul în Blaj.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 31 Martie anul 1931 și s'a adoptat cu majoritate de una sută voturi contra treizeci.

Președinte, *Stefan Cicio Pop*
(L. S. A. D.).

Secretar, *N. S. Rusănescu*

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 2 Aprilie anul 1936 și s'a adoptat cu majoritate de nouăzeci și șase voturi, contra două.

Vicepreședinte, *C. Alimăneștiianu*
(L. S. S.).

Secretar, *Octavian Pop*

Legea cuprinde un act de dreptate, de care se vor bucura toți oamenii de bine. Într-adevăr, fusese un exces de zel exproprieare integrală a fundaționilor și instituțiilor cari au finit sufletul românesc de pe plaiurile Ardealului. Motivele de natură „socială”, cari căuta să justifice actul exproprierii, în sprijin nu puteau fi concludente. Filindă în toată ţara românească n'a existat avere mai „socială” și mai națională decât aceea a fundaționilor Blajului. Ea a fost cea mai sfântă proprietate a neamului.

Era timpul ca cel puțin acum să se înțeleagă acest adevară în deobște cunoscut și să se repare ce se mai putea. Lăsă redat fundaționilor noastre căte o bucată din ceea ce au avut. Adeca: ceeace a mai rămas după improprietăre. Prinim cu bucurie și acest brus de dreptate. Cu puteri scăzute, dar cu vechea insuflare, fundaționile noastre își vor continua munca națională din trecut.

Știri mărunte

Numire de episcop. Scaunul vladicesc romano-catolic de Alba-Iulia își are, precum se știe, titularul său în persoana I. F. S. Majlath, care însă e și înaintat în zile sale și greu suferind. Și pentru bunul mers al eparhiei ardeleni să fie perfect asigurat, Sfântul Scaun a aflat de bine să numiască la Alba-Iulia, un episcop auxiliar »cum jure successoris«, în persoana Msgr. ADOLF VORBUCHNER, paroh-abate de Sibiu. Nou numitul, care poede bine în română, a făcut studii teologice universitare la Freiburgul Elveției, după care a funcționat ca preot la Brașov unde, până în 1927, când a venit la Sibiu, a făcut și pe profesorul de limbă franceză. — *Ad multos annos!*

Brazde în ogorul Agrului. După informațiile acum primite, la Bunavestire din acest an parohiile Ercea și Fărăgău au avut parte de alese praznice agriste. Președ. Agrului arhidiecean pă. Gh. Dănilă, canonul mitropolitan, înainte de masă, la sf. liturghie, după o luminosa cuvântare, a primit, la Ercea, ca membri ai Agrului local, peste 90 de bărbați. După masă, același pă. canon a slujit Paraclisul la Fărăgău unde, tot după o predică mișcătoare, a primit în organizația locală a Agrului 85, iar în Reuniunea »Sf. Maria«, acum înființată, 95 de femei. — Munca pregătitoare de teren, a preoților noștri deacolo, s'a dovedit astfel a fi fost bine făcută.

Moartea ep. Nechita al Argeșului. S'a stins săptămâna trecută, la vîrstă de 72 de ani, după mai bine de 12 ani de arhipastorie. S'a născut la Săcelul de Munte, (jud. Mureș) în 1864. Studiile secundare le-a făcut la Năsăud, iar cele teologice la Sibiu. A fost învățător în satul său natal, apoi preot, profesor de religie și protopresbiter în Reghinul săsesc. În 1923 a fost ales episcop al scaunului din Curtea de Argeș. Ca ierarh a refăcut gospodăria eparhiei sale; s'a îngrijit ca mănăstirile să fie centre de muncă productivă; a ridicat o mulțime de bisericici noi și a înființat și organizat o merituoasă școală de cântăreți. — Veșnica lui pomenire!

Locote. Dumineca viitoare, a Paraliticului, va predica în catedrală P. Vasile Cristea, asumptonist, profesor de religie la liceul de băieți.

Primeniri sufletești la Mărghita. S'au început în Joia Mare și au ținut până a doua zi de Paști. Astă grație ostenelii misionare a pă. Dr. Virgil Balibănu din Cluj care, la cérere mai multor credincioși, în frunte cu d. Dr. Iosif Mihuțiu, avocat, a rostit în răstimpul menționat o serie de înălțătoare cuvântări duhovnicești. Multă lume din mulțimea celor ce au alergat să asculte cuvântul Domnului n'a mai încăput în biserică, ci a trebuit să urmăriască sfintele învățături de afară. Mărturisirile și cuminecările înregistrate au umplut de sfântă bucurie atât inima vestitorului Evangheliei cât și a pă. Antoniu Bălibănu, păstorul sufletești al mărgăritenilor. — Notă discordantă în acea atmosferă înălțată a fost numai balul bisericei ortodoxe aranjat a doua zi de Paști, împotriva uzanțelor locale de până acum.

Dacă așa vrea Sfântul Părinte... ca bunii creștini să se împărtășească, astă-i purtă ce nu poate rămânea neascultată. Ori că de mari ar fi piedecile ce s-ar ivi în calea spre Masa Domnului. Dovada o fac cei 313 pruncușori de opt ani, cari la ora 5 dimineață, — după cum scriam din *Vita Ecclesiae* (1.4.36) — erau deja la sf. liturghie în Anana-Ahmenabad (India), pentru cuminecare obștească. Într-aceea pentru sf. liturghie solemnă au sosit mereu alte și alte grupuri de copilași cu măndre stegulețe și aduși de același dor euharistic și simțământ

de dragoste față de dorința Părintelui de România. Mulți veniseră, pedeștrii, cale de 16 chiar și 24 kilometri. La întrebarea: cum au putut învinge greutățile unui atare drum, micii cuții n-au avut decât un răspuns: Păi dacă nu vrea Sfântul Părinte... Acest răspuns l-au aflat înimile lor curate de cel mai firesc din lume,

Incă un mărturisitor al credinței mort în Soviția. Răspunde la numele de Jacob Bagaratiān și era administratorul apostolic al Armenilor catolici din Bolșevicia. Studii filozofice și teologice făcuse în Roma și fusese sfântit de preot în Tiflis. De demnitatea de administrator apostolic s'a înrednicit în 1922. În tot de atunci, din Noemvrie al aceluiași an, s-a dovedit prizonier în cumplitele lagăre Solovejski din ostrovele Mării Albe. Aci a muncit neîncetat în serviciu sanitar până acum de curând, când moartea l-a slobozit din temnița bolșevică.

— Toată vremea s'a dovedit sluga lui Hristos și un păstor sufletesc impresionant de devotat.

Aviz. Incunoștință pe consulari cari au absolvat liceul din Blaj în Iunie 1906, că convocăm pe ziua de 15 Iunie 1936 a. c. la ora 9 în Blaj într-un colegială de 30 ani dela absolvarea liceului. Il rugăm cu toată dragostea să ia parte la această convenire. Pentru orice informații Vă rugăm a Vă adresa lui Dr. Enea Muntean, Cluj Str. Moise Nicoara No. 1. — Cluj, la 16 April 1936. Ioan Berlian, Victor Ciato, Dr. Vasile Hossu, Dr. Enea Muntean, Dr. Vichentie Pandrea, Iustin Poruțiu, Dr. Victor Vancea.

Aviz. — „In Așezământul de Ocrotire pt. Surdo-muști al Statului, din Cluj, se primesc copii surdo-muști (băieți și fete) între 8–11 ani educabili, adevărați corespondenți ca fizic și intelect pentru învățământ. Cerile timbrate, însoțite de actul de naștere și certificatul medical, se vor înainta Direcționii Așezământului până la 15 Iunie a. c. — Direcționea.

Cărți & Reviste

Ep. Dr. ALEXANDRU NICOLESCU: Galina. Lugoj. 1936. Pagini: 26. Prețul: 15 Lei. Ilustrul autor al acestei broșuri, — a zecea în seria: »Biblioteca pentru clasa cultă«, scrisă în întrigime de ierarhul lugojan, — se dovedește încodată și rămas același admirator al naturii și om al lui Dumnezeu, care pretutindenea și în toate caută și astă urmele de lumină ale Ziditorului. Mai mult: se pricepe de minune să le facă văzute și altora, ca la urmă împreună, scriitor și cetitor, să se unească în mărturisirea spontană: Mări și minunate sunt lucrurile tale, Doamnel! Două subiecte: cocoșul și găina, și un produs al aceleiași lumi: oul, sunt subiectele de studiu și de meditație ale prezentei broșuri. Si nu va fi cetitor de bine care să lase carte din mâna până ce nu va fi savurat-o până la sfârșit. — Cercetați, și veți vedea!

Pr. IOAN SUCIU: Pier Giorgio Frassati. Blaj. 1936. Pagini: 164. Prețul: 30 Lei. Foarte drăguță ca înțăpare, lucrarea pă. Suciu captivantă și ca lectură. Si mai presus de toate este și didictoare de suflet. Viata tânărului student ce se stinge în Torino la 4 Iulie 1925, în vîrstă de 24 ani, e o oglindă cu o mulțime de reflexe înălțătoare, abil prinse și cu gust redate de pă. Suciu. Numeroasele clișee ce împodobesc carteau fac cu atât mai interesantă și mai atractivă. — Sperăm că pilda lui P. G. Frassati va da de gândit și va impinge la urmat multă lume și din rândurile tineretului nostru.

Dr. VICTOR BOJOR: Rătăcirile Pocăișilor. Cluj. 1935. Pagini: 117. Prețul: ? Broșură apologetică, făcută cu răvnă și priceperă. După ce prezintă icoana adevăratului creștin, stăruiește supra ereticilor vechi și noui, demascându-le sătărcia și răutatea. Totodată arată și comorile, — cele săptămâne, să. liturghie, — de cari rătăcișii dela calea adversului vreau să despoie pe dreptcredincioșii. — În lupta cu sectanții, carteau pă. Bojor e o armă foarte binevenită.

P. IOSIF TĂLMĂCEL: La poarta Ratuului. Săbăoani. 1936. Pagini: 66. Prețul: 15 Lei. Nu prea avem tipărituri cari să se ocupe mai pe larg și corect cu lumea de dincolo de mormânt. Lucrarea pă. franciscan Tălmăcel umple deci un gol sub acest raport. E scrisă vîn și atrăgător. Si se cetește ușor și cu placere. Bine ar fi să o cetească lume căt mai multă, mai ales din păturile celor simpli și cu multe năcăzuri.

ECHOS d'ORIENT. Revistă trimestrială. Paris-Kadiköy, Istanbul. No. 180 (pe Octombrie-Decembrie 1935). Abonament anual: 28, respectiv 30 fr. francezi.

Ajunsă în al 38-lea an de rodnici viață științifică, revista Părintilor Asumptioaniști, la care găsești trimiteri în tot ce se scrie mai de seamă privitor la probleme creștine răsăritene, se prezintă și în numărul său din urmă la nivelul celor anterioare. Studii semnează: V. Grumel, R. Janin, M. H. Laurent. Bibliografia bogată și ea ca totdeauna. Interesantă și discuția C. A. Spulber — V. Grumel pe o chestie de traducere din grecește. De încheiere se dă «Tabla de materii» pe întreg anul 1935.

Decalog. Revistă bimunară. București. 1936. Anul I. Nr. 1. Abonamentul anual: 100 Lei.

Periodic bine intenționat și bine scris. Vrea să reprezinte punctul de vedere integral creștin în lupta de idei de astăzi, dela noi. Greu de formulat o judecăță după unu sau două numere. Impresia primă însă e aceasta: la «Decalog» lucrează forțe tinere, dar serioase și cu pricină în meșteșugul scrisului. — Să fie într'un ceas bun. Să ad majora!

Telefonul „Unirii”

S. Cristur. Multumiri pentru interes. Ne vine și nouă, la redacție, atât de folositorul „organ de luptă și de documentare asupra problemei Românilor secuiați”, pe care îl scoate dî O. M. Dobrotă la Odorheiu. Am văzut deci și marele număr special, din 10 Aprilie, menit să răscolească nițel conștiințele românești din toată țara, arătându-le vinovata nepăsare în care lăsăm una din cele mai vitale probleme naționale: recăstigarea fraților pe cari urgia vremilor ni i-a instreinat. În repetate rânduri ne-am ocupat și noi de această problemă. Acum, în legătură cu materiaul din „Glas românesc”, vom mai reveni.

A. București. Acuzele le cunoșteam și noi, de atâtă vreme. Nu le-am dat crezare, dar nici nu le-am putut desmînti formal. Lucrurile le-a lămurit acum deplin acela care singur era competent și interesat în cauză: d. Al. Vaida-Voevod însuși. În cuvântarea ce-a ținut la un banchet, în Timișoara (5. IV. 36) a clarificat definitiv situația Dsă se făță de francmasonerie. Cele spuse de Dsa, cu acel prilej, au însă și alt interes. Covârșitor. Arătă formidabilă putere și pericol pe care îl reprezintă ocazia francmasonă. Ea poartă, din umbără, itele destinelor europene. Să dacă acestea s-au încurcat, spre nenorocirea lumii, de sigur spiritul ei diabolic poartă vina. Ea a semănat între popoare duhul răzvrătirii împotriva lui Dumnezeu, ca să culegem acum anarhia generală în care ne prăbuşim. Iată ce a spus, textual, d. Al. Vaida (după „Gazeta Tr.” din 9. IV. 36): „Eu am avut prilejul, cu ocazia Conferinței păcii în 1919, să-mi dau seama despre puterea francmasoneriei și m'am convins atunci, că aproape toți bărbății politici reprezentanți ai diferitelor țări, care hotărău destinele întregii lumii, făceau parte din francmasonerie. — Eram la conferința păcii ca reprezentant al Ardealului. Șeful delegației române, deci și al meu, era atunci Ionel Brățianu. Într-o zi, vorbind cu Ionel Brățianu despre puterile tainice ale masoneriei și despre rolul ei în stabilirea frontierelor, i-am zis: d-le Brățianu, nu crezi, că interesele superioare ale țării noastre reclamă să ne facem legături cu francmasoneria? Tatăl d-tale, Ion Brățianu, încă a făcut parte din francmasonerie și și-a servit bine patria. — Ionel Brățianu mi-a răspuns, după obiceiul lui: fă cum crezi că e bine. Si astfel am intrat în legătură cu câțiva reprezentanți ai masoneriei, care mi-au fost de mare folos la conferința păcii. — Întorcându-mă în țară am fost somat în mai multe rânduri să-mi achit taxa de membru. N-am achitat-o. — Si într-o bună zi m-am pomenit cu un zapis, prin care eram înconștiințat, că am fost sters din rolurile masoneriei. Iată la ce se reduc legăturile mele cu masoneria. — Fără alt comentar.

P. Roghin. Nedumerirea e perfect intemeiată. — Noi Vă dădusem informația după „Glasul Monahilor”, care afirma categoric, că Sfântul Sinod n'a recunoscut validitatea hirotoniilor anglicane. Că a dat, ce-i drept, un răspuns cam în doi peri, dar care totuși nu putea fi tacit altfel decât ca un răspuns negativ. Acum însă afișăm contrarul. „Telegraful Român” din 19 Aprilie publică un articol scris de „canonicul S. A. Douglas” despre această chestiune. Iată ce spune, între altele, anglicanul autor: „Recunoașterea validității hirotonirilor anglicane, pronunțată la 21 Martie a. c. de către Sf. Sinod al României, constituie un eveniment de mare importanță, prin care viața mistică, sacramentală a bisericilor anglicane este considerată asemenea celei ortodoxe”. Această recunoaștere s'a dat în urma raportului făcut de către comisia de teologi ortodoci și anglicani, care a lucrat în luna 1935 la București și care conținea „agreementul doctrinar” favorabil tezei anglicane. „Întreg raportul a fost primit de către Sinodul Român”. — Situația este, fără indoială, cel puțin bizară. Anglicanii, pe cără suntem, cu nimic nu și-au schimbat învățătură, care e protestantă sadea. Totuși, în urma votului Sf. Sinod „viața mistică, sacramentală a bisericilor anglicane este considerată asemenea celei ortodoxe”. Aceace înseamnă, că ortodoxia a mai lăsat din ale sale. Altfel n-ar fi putut ajunge „asemenea”. — Protestantizarea ortodoxiei românești înaintează cu pași repezici.

Oficiul parohial, Zebel. Chitău primirea abonamentului pe 1933.

Oficiul parohial, Meșteni. Am primit 100 Lei. Achitat până la 31 III. 1934.

Dr. G. Lugoje. Chitău primirea abonamentului pe 1935 și 1936.

M. Farcădin. Am primit 100 Lei, abonament pe 1/2 an 1935.

Dr. Ch. Oradea. Din suma de 485 Lei am plătit C. C. 250 Lei, T. N. 35 Lei, iar restul rămas în contul Unirii pe 1936.

St. Beiuș. Am primit abonamentul pe jumătatea întâi a anului curent.

F. Gled. Chitău primirea abonamentului pe 1935. Oficiul Parohial gr.-cat. Aindul de sus. Confirmă primirea abonamentului pe anul curent.

Oficiul parohial Bicsad. Am primit abonamentul pe 1936.

Oficiul parohial Band. Am primit 600 Lei, abonament pe 1934-1936.

Oficiul parohial Bistra. Am primit 400 Lei, abonament pe 1933 și 1934.

S. Arad. Chitău primirea abonamentului pe 1936.

B. Făgăraș. Confirmă primirea abonamentului pe 1836.

P. Glediu. Am primit 500 Lei. Achitat până la 30 VI 1933.

Oficiul parohial Rodna-veche. Am primit abonamentul pe anul curent.

B. Teocenl de Jos. Am primit 100 Lei, abonament pe o jumătate de an.

Dr. B. Lugoje. Am primit abonamentul pe 3 ani.

P. Buza. Am primit abonamentul pe 1932 și 1933.

Mulțumită

Tuturor acelora cari, într'o formă sau altă, au participat la marea durere încercată de mine și de copiii mei prin pierdere neuitatului lor tată și a soțului meu iubit pr. Petru cândva Cristea, fost paroh în Gheja, trecut la cele veșnice anul acesta a două zi de Paști, în să le împărtășesc și pe această cale cele mai sincere mulțumiri ale mele și ale copiilor mei.

Văd. Valeria Cristea

CONCURS literar

Comitetul central al »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român Astra« a hotărât publicarea unui Concurs literar. Prin aceasta sunt invitați deci scriitorii noștri să ne trimit, până la 1 Iunie a. c., manuscrisul, scris cîte, pe căte o singură pagină, pentru o broșură de a »Bibliotecii populare a Asociației«. Premiul va fi de 2000 (două mii) Lei.

Materialul cerut va fi intitulat: »Zile mari« și va da o broșură de cel mult zece coale de tipar, formatul bibliotecii; se va compune din cinci lucrări mai lungi, în formă de conferințe populare în cari se vor comemora zilele de: 24 Ianuarie, 10 Mai, 8 Iunie, Înălțarea Domnului (ziua eroilor) și 1 Decembrie. Fiecare conferință va urma un scurt istoric al zilei, apoi căte 2-3 poezii, potrivite pentru ziua respectivă. Poeziile să fie pentru declamat (eventual originale, dar și de ale altor poeti). Fiecare material pentru serbătorire să nu treacă (conferință cu informațiile și cu poezile) de două coale de tipar.

Materialul poate fi inedit, dar a putut fi tipărit și în ziarele și revistele noastre, înainte de a fi înaintat societății, pe adresa: Asociație »Astra-Culturală«, Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6 (pentru premiul literar). — Sibiu. Din ședința comitetului central, ținută în ziua de 4 Aprilie 1936.

Comitetul central

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

Nr. 107—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii Nr. G. 5206—1930 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Nadler Beniamin repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creației de 1630 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Mai 1936 orele 4 p. m. la fața locului în Dumbrăveni.

fața locului în comună Crăciunelul de jos, la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 lavițe, 2 perini, cearceafuri, 1 cupor, 1 vacă și altele în valoare de 10.300 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 105—1936

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 1585—1930 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creației de 1034 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Mai 1936 orele 11 a. m. la fața locului în comună Bucerdea Grănoasă la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci și 1 șură în valoare de 20.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 375—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 2869—1930 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creației de 5241 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Mai 1936 orele 11 a. m. la fața locului în comună Bucerdea-Grănoasă, la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 4 vaci, 2 cară și 1 șopru acoperit cu țigle în valoare de 32.500 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA, șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 160—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 2.693—1929 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creației de 18.297 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Mai 1936 orele 10 a. m. la fața locului în Bucerdea-Grănoasă la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 4 vaci, 2 junci, 2 cară, 1 căruță și altele în valoare de 59.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 6 Aprilie 1936.

FLEFLEA, șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 108—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 4.252—1929 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr.

prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creanței de 4725 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 9 Mai 1936 orele 5 p. m. la fața locului în Bucerdeia Grănoasă la dom. urm. din Metuș și Valea spinului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 boi, 160 feldere grâu, 1 coșeriu și pae în valoare de 51.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni 6 Aprilie 1936.

FLEFLEA, șef portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 109—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 1196—1931 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creanței de 37.793 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 9 Mai 1936 orele 3 p. m. la fața locului în Ocnișoara la dom. urm. unde se vinde prin licitație publică judiciară 1/4 parte din un motor de benzină, scânduri, leje, țigle și altele în valoare de 10.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, 6 Aprilie 1936.

FLEFLEA, șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 49—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 2942—1930 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creanței de 3208 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 5 Mai 1936 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Tău de Secaș, la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 4 perini 2 cotețe pentru porci și 2 coșere în valoare de 6400 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA, șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 64—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 1074—1930 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creanței de 10.181 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 5 Mai 1936 orele 1 p. m. la fața locului în comuna Cergău Mare la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2/3 parte din o mașină de treierat batoză, 1 coșer și 5 oi în valoare de 85.500 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA, șef-portărel

Cititi și răspânditi

UNIREA

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

Nr. 43—1936

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 630—1936 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Grail Mihail repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy Blaj pentru incasarea creanței de 131 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 7 Mai 1936 orele 11 a. m. la fața locului în Mănărade, la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 butoi de 700 lit. cu vin din 1935 în valoare de 3500 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 104—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2601—1929 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creanței de 1486 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Mai 1936 orele 1 p. m. la fața locului în comuna Bucerdeia Grănoasă, la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară butoaie, 1 căruț cu osii de fer și 1 car pentru vite în valoare de 11300 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 371—1935

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2723—1929 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Dr. Ludovic Enyedy adv. Blaj pentru incasarea creanței de 5635 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Mai 1936 orele 12 a. m. la fața locului în comuna Bucerdeia Grănoasă la dom. urm. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 grănar, 1 cămară, 1 căruță, 1 boiu și 6 perini în valoare de 8200 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 7 Aprilie 1936.

FLEFLEA șef-portărel

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 290—1935

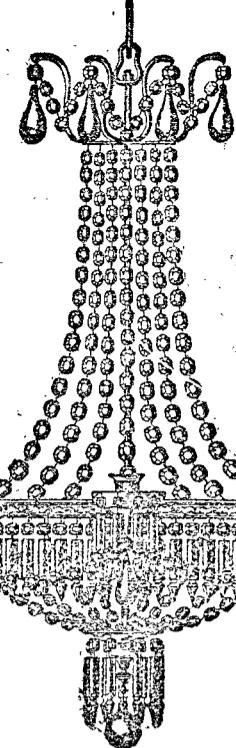
Publicație de licitație

Subsemnatul Șef-Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3382—1935 a judecătoriei mixtă Blaj în favorul reclamantului Isaiă Nicolae Mircea repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru incasarea creanței de 1976 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Mai 1936 orele 5 p. m. la fața locului în comuna Lupu, la dom. urm. No. 20 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 zaci, 1 car și 20 ferdele de porumb în valoare de 7200 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 4 Aprilie 1936.

FLEFLEA șef-portărel

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Comandanți Policandre

la
LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-eristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela sate.

Tot aici găsiți Sfesnice pentru altar, toate mărimele cu 1—3 brațe; cruci de perete și cu talpă din lemn, metal, nichel și argintate orice mărime; Berele din Klott pt. preoți Brâce, (eingulum) pt. teologi, preoți și protopopi, în diferite lățimi și colori, din mătase sau lână. Se mai află: Potire, Ciborium, Cădelnițe, Chivot, aurite și argintate.

Mare depozit de Ornamente și prăpori gata, în diferite colori, cu prețuri reduse Icoane de hârtie și picturi. Tot soiul de rechizite, imprimate, Cărți de rugăciuni și bisericești, medalioane, rozare, și steaguri pentru Reuniunile Mariene. Teatre și Monoloage poporale și școlare. Cereți catalogul detaliat și ilustrat.

(5—10)

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ
Sibiu — Str. Morilor 2

Livreează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungăți, turnate din material de prima calitate ca înainte de răsboiu, esențiale în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pescrisori rog să se indică adresa precisă

A apărut noua ediție a **LITURGHIERULUI**

Crudo . . . . . 250 Lei

Legat întreg în pânză, aurit 340

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ